

ներկայութեանը: Արդ, ամառուան վերջերը, այս վերաւորեալ արմատները կը ցամբին և կը մեռնին, որով կը զրկեն զորթը իրենց կարևոր զործակցութենէն, որ է ծծել դետնէն բուսաբերութեան կարևոր հիւթերը: Այսպէս բոյսը կը թռուի և դիւրաւ կը մեռնի, վասն զի փխռքերային այն անտեսանելի ծծիչ զործարանին մահաբեր հարուածներէն, նոյն իսկ մեծ արմատներուն կեղևներն ալ կ'ապականին, և նոր ար-

մատ արձրկելու կարողութիւնը կը կորսնցընեն:

Արդէն Գաղղիոյ այդեատանները հետզհետէ անապատանալու վրայ են այս աւերիչ միջատին ներկայութեամբն, և այդեգործը կը կրկնեն մարգարէին խօսքը. «Եւ բարձցի ուրախութիւն և ցընծութիւն յայգեաց, և յայգեստանի քում ուրախութիւն մի լիցի. և մի կուխեսցեն գինի ՚ի հնծանս քո, քանզի պակասեաց »:

ԶԱՆԱԶԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔ

Համաշխարհակամ վիճակագրութիւն երկարոշողեաց երկրագնդիս: — Վերջերս ՚ի Լոնտրա, Անգղիացի երևելի վիճակագիր մը, հետեւեալ վիճակագրութիւնը կը հրատարակէր համաշխարհական երկաթուղեաց, որոնք 1878 տարւոյն վերջը կը պատէին երկրագլոյնս ամեն կողմը:

Ա. — Եւրոպա.

Արևմտեան Եւրոպա.

Կղզիք Մեծին Բրիտանիոյ	Քիւրքեր 26,318
Գաղղիա	22,837
	49,155

Նիւօթալայն Եւրոպա.

Տանիմարգա	897
Շուեա	3,640
Նորուեկիա	426
Ռուսիա	19,431
	24,394

Արևելեան Եւրոպա.

Աւստրիա	9,323
Հունգարիա	6,415
Ռումէնիա	826
Թուրքիա	1,046
	18,110

Հարաւային Եւրոպա.

Յունաստան	11
Իտալիա	7,521

Սլաւոնիա	5,347
Բոսնիա	848
	13,727

Ընդ բովանդակ Եւրոպա Գիւլ. 140,538

Բ. — Ասիա.

Թուրքիա Ասիոյ	329
Կովկաս	305
Բրիտանական Հնդկաստան	10,092
Սէյլան	82
Ճաւա	267
Ճաբոն	27

Ընդ բովանդակ Ասիա Գիւլ. 11,102

Գ. — Հիսթիային և Կեյրոսեական Սահրայի.

Միացեալ Նահանգք	128,880
Գանատա	6,440
Մեքսիկոյ	536
Քուպա	637
Ճամայկա	43
Գոստա Ռիքա	67
Հոնտուրաս	44

Բովանդակ Գիւլմէզը 136,657

Դ. — Հարաւային Ամերիկա.

Գոլոմպիա	60
Պոլիվիա	45
Վենեսուէլա	13
Պարագիւլ	1,265
Բարակուպ	76
Ուրակուպ	76

Արճենդինեան Դաշնակցութիւն	2,000
Քիլի	1,212
Բերու	1,600

Բովանդակ Գրքումէր 6,347

Ե. — Ուկրաինա.

Աւստրալիա	2,246
Նոր Զելանտա	243

Բովանդակ Գրքումէր 2,489

Զ. — Ափրիկէ.

Եգիպտոս	1,782
Ալճերի	513
Գլուկ Բարեյուսոյ	106

Բովանդակ Գրքումէր 2,401

Համագումար.

Եւրոպա	140,558
Ասիա	11,102
Ամերիկա	143,528
Ուկրաինա	3,489
Ափրիկէ	2,409

Ընդ ըովանդակ աշխարհ Գրք. 301,086

Եւրոպայի մակերեսութիւն է 10,327,000 քառակուսի քիլոմէր: Ասիոյ մակերեսութիւն է 40,923,000 քառ. քիլոմ. Ուկրաինայի մակերեսութիւն է 10,090,000 քառ. քիլոմ., Ափրիկէի մակերեսութիւն է 30,000,000 քառ. քիլոմէր, Հիւսիսային Ամերիկայի մակերեսութիւն է 22,413,000 քառ. քիլոմ., Հարաւային Ամերիկայի մակերեսութիւն է 19,450,000 քառ. քիլոմէր:

Հայուելով կը գտնուի հետեւեալ հաւանաւորութիւնն ընդ մէջ երկաթուղի քիլոմէրի եւ մակերեսութեային քիլոմէրի: Եւրոպա ունի 1 երկաթուղի քիլոմէր առ 24 քառակուսի քիլոմ. Ուկրաինայ՝ 1 երկաթուղի քիլոմէր առ 2,882 քառակուսի քիլոմէր. Ափրիկէ՝ 1 երկաթուղի քիլոմէր առ 12,500 քառակուսի քիլոմէր. Ասիա՝ 1 երկաթուղի քիլոմէր առ 3,652 քառակուսի քիլոմէր. Հիւսիսային Ամերիկա՝ 1 երկաթուղի քիլոմէր առ 156 քառակուսի քիլոմէր. Հարաւային Ամերիկա՝ 1 երկաթուղի քիլոմէր առ 2,860 քառակուսի քիլոմէր:

Որով երկրագնդի 133,203,000 քառակուսի քիլոմէր մակերեսութիւն կը համապատասխանէ 1 երկաթուղի քիլոմէր առ 440 քառակուսի քիլոմէր:

Նիսակարայի չրվեմներուն խորոշքիւնը: — Նիսակարայի ջրվեժներուն փորած խորութիւնը առաջին անգամ կարելի եղաւ չափել:

Մինչև ցայժմ սահանքին սրնթաշուքիւնն միշտ խորաշափին փորձն անօգուտ ըրեր էր. բայց այս սեպտեմբերիս, ըստ Նիւ-Եօրք-Հէրալդ լրագրին վկայելուն, Միացեալ Նահանգաց ճարտարագիտական խումբ մը, յաջողեցաւ այն վտանգաւոր ձեռնարկութեան մէջ: Ջրվեժներու առաջնորդներէն մէկն իրենց հետն առած, և ամերիկեան ասփոնքէն մեկնելով, մալկոյիով մը մինչև հոսանքին կը մտնէին. ջրոց ցայտուքներու հոծութիւնը կը խափանէ գտնութիւնը, շառաչին սաստկութիւնն՝ որ և իցէ ձայն կը հեղձուցանէ: Ափանց մօտ խորաշափն 83 ոտը կ'իջնէ, և չափուած խորութեանց քան զամեն աւելի 210 ոտը կ'ըլլայ:

Նամակաւնի և հեռագիրք թոյլոր աշխարհիս. — Կուզէք գիտնալ թէ որչափ նամականի կը գրուին բոլոր աշխարհիս մէջ: Աւելի քան զերեք միլիարտ (3,300,000,000), կամ ինն միլիոն և քառորդ մը մէկ օրուան մէջ: Այս պաշտօնական հաշիւս 1873 տարւոյն վրայ եղածն է, որոյ վերջն հաւասար և ստոյգ ծանօթութիւնը հրատարակուեցան, և հեռագրական փութագրոց (dépêche) գումարն ամբողջ երկրիս 1877 տարւոյն մէջ, հարիւր երեսուն միլիոնի հասաւ (130,000,000) կլոր թուով, կամ երեք հարիւր և յիսուն և երեք հազար մէկ օրուան մէջ:

Հեռագրալրոց երրորդ մասէն աւելին առանձնականաց է:

Երբ հեռախօսիկ փութագիրքն ևս մուտք ունենան, դիւրագործ հազորդակցութեանց թիւն յոյժ յոյժ պիտի աճին, և թերեւս այնչափ ըլլան որ նամականեաց թուոյն հաւասարին: